

Preventivně výchovná činnost

V dnešní době jsou občané stále více ohroženi událostmi typu požárů, havárií v chemickém provozu, radiačních havárií, různými druhy živelních pohrom (povodeň, sesuv půdy, orkán apod.), teroristických akcí apod. Při vzniku mimořádné události je povinností hasičského záchranného sboru a složek integrovaného záchranného systému poskytnout občanům veškerou pomoc. Stejně důležitá je však připravenost člověka umět požárům a jiným událostem předcházet a dokázat se v počátečním stavu ohrožení postarat sám o sebe a své nejbližší. Zde má nezastupitelnou funkci preventivně výchovná činnost, která má za úkol připravovat občany na dopad možných následků mimořádných událostí a naučit je, jak se v případě ohrožení zachovat. Je důležité, aby se informace o způsobech sebeochrany a chování při mimořádné události dostaly ke všem věkovým kategoriím občanů. Překonání strachu a paniky je základem pro zajištění vlastní bezpečnosti. Neméně důležité je systematicky upozorňovat na všechny činnosti, které mohou vznik mimořádné události zapříčinit.

S preventivně výchovnou činností je nejlépe začít již u těch nejmenších. Děti dokážou velice bystře chápat různá upozornění na způsoby bezpečného chování a jejich prostřednictvím je možno působit i na jejich rodiče a prarodiče, tím, že se děti velice rády doma pochlubí nově získanými poznatky. V rámci činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje byla vytvořena koncepce vzdělávání žáků základních škol v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva, jejímž cílem je systematické působení profesionálních a dobrovolných hasičů (případně dalších osob) přímo na školách tak, aby byly děti informovány jak mimořádným událostem předcházet a jak se v případě vzniku mimořádné události chovat. Na základě zkušeností s účinností tohoto programu byli, jako cílové skupiny, určeni žáci 2. a 6. tříd. Vyškolení instruktoři navštíví v průběhu dvou až tří týdnů dvakrát žáky vybraných tříd, kde s nimi formou hry proberou základní pravidla prevence před vznikem mimořádných událostí a chování při mimořádné události. Tímto programem chceme zajistit, aby se informace z oblasti preventivní požární ochrany a ochrany obyvatelstva dostaly k významné části populace již v dětském věku.

Jako velmi dobrý způsob preventivního působení se rovněž jeví různé formy soutěží pro děti a mládež. Jsou to soutěže výtvarné, literární nebo znalostní s tematikou požární ochrany, které každoročně pořádají jak profesionální pracovníci hasičských záchranných sborů, tak i sdružení dobrovolných hasičů. Přitažlivou formou prezentace požární ochrany pro širokou veřejnost jsou „Dny otevřených dveří“, které jsou pravidelně minimálně jednou ročně organizovány na stanicích HZS. Zde mají velcí i malí návštěvníci možnost prohlédnout si techniku, kterou hasiči používají při zásazích nebo se seznámit s prostředky individuální ochrany a s postupy pro chování obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události. Prostor pro preventivně výchovnou činnost dávají i různé akce typu „Den města-obce“, výročí založení jednotek PO apod., při kterých se v rámci programu prezentuje požární ochrana. Zde je možno nenásilnou formou inspirovat veřejnost k bezpečnému chování.

V současné době došlo k výraznému zlepšení informovanosti občanů z článků v tisku nebo pořadů s preventivní tematikou v televizních a rozhlasových médiích. Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje v roce 2006 pořádal informační preventivní akci, při níž byly na území Moravskoslezského kraje umístěny do hromadných dopravních prostředků jednoduché a

přehledné letáčky z oblasti ochrany obyvatelstva a obecné požární prevence s návody, jak se zachovat při vzniku mimořádných událostí. V návaznosti na tuto akci rozšířil Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje škálu preventivně výchovných materiálů, které jsou volně přístupné veřejnosti na hasičských stanicích, kde dochází, v rámci výkonu státního požárního dozoru, ke styku s veřejností, nebo při různých preventivních akcích konaných za účasti hasičů.

Oblast působnosti v oblasti preventivně výchovné činnosti je opravdu velmi široká, vzhledem k tomu, že ke vzniku mimořádné události může dojít při každé denní činnosti. Proto bychom měli být na takovéto situace alespoň částečně připraveni, abychom mohli pomoci nejenom sobě, ale i ostatním. Je to úkol, který stojí před profesionálními a dobrovolnými hasiči. Nepřetržitě a cílevědomě působit účinnou výchovou na své spoluobčany, protože „kdo je připraven, není překvapen!“.